

รายวิชา

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส๒๒๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เรื่อง กฎหมายกับความกินดีอยู่ดี (๒)

ครูผู้สอน

ครูนวคุณ สาณศิลป์

ครูสุธิมา โรจนวิศิษฐ์

กฎหมายกับความกินดีอยู่ดี

(๒)

ด้านความรู้

- นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและ บทบัญญัติเกี่ยวกับแรงงานได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะกระบวนการ

- นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของกฎหมายแรงงานต่อการคุ้มครองสวัสดิภาพของแรงงานแต่ละประเภทได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ

- นักเรียนเห็นความสำคัญของกฎหมายที่ช่วยสร้างเสริมความกินดีอยู่ดีของประชาชนและสวัสดิภาพของลูกจ้างและนายจ้าง

ตารางอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ปี 2563
ตามประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ 10)
ซึ่งได้ประกาศให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563

ลำดับที่	อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (บาท/วัน)	จำนวน (จังหวัด)	เขตท้องที่บังคับใช้
1	336	2	จังหวัดชลบุรีและภูเก็ต
2	335	1	จังหวัดระยอง
3	331	6	กรุงเทพมหานคร จังหวัดนครปฐมนนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร
4	330	1	จังหวัดฉะเชิงเทรา
5	325	14	จังหวัดกระบี่ ชอนแก่นเชียงใหม่ ตราด นครราชสีมา พระนครศรีอยุธยา พังงา ลพบุรีสงขลา สระบุรี สุพรรณบุรีสุราษฎร์ธานี นนทบุรี และอุบลราชธานี
6	324	1	จังหวัดปราจีนบุรี
7	323	6	จังหวัดกาฬสินธุ์ จันทบุรีนครนายก มุกดาหาร สกลนคร และสมุทรสงคราม
8	320	21	จังหวัดกาญจนบุรี ชัยนาท นครพนม นครสวรรค์น่าน บึงกาฬ บุรีรัมย์ ประจวบคีรีขันธ์พัทลุง พิจิตรโลก เพชรบุรี เพชรบูรณ์พะเยา ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สระแก้วสุรินทร์ อ่างทอง อุตรดิตถ์และอุดรดิตถ์
9	315	22	จังหวัดกำแพงเพชร ชัยภูมิชุมพร เชียงราย ตรัง ตาก นครศรีธรรมราช พิจิตร แพร่มหาสารคาม แม่ฮ่องสอน ระนอง ราชบุรีลำปาง ลำพูน ศรีสะเกษ สตูล สิงห์บุรีสุโขทัยหนองบัวลำภู อุทัยธานีและอำนาจเจริญ
10	313	3	จังหวัดนราธิวาส ปัตตานีและยะลา

หมายเหตุ

- คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ 10) เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2562 โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป
- ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 136 ตอนพิเศษ 316 ง ลงวันที่ 27 ธันวาคม 2562
- สามารถดาวน์โหลดประกาศฯ และคำชี้แจง ได้ที่นี่

ที่มาภาพ ประกาศคณะกรรมการค่าจ้างเรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๑๐) กระทรวงแรงงาน

ค่าจ้างขั้นต่ำ ปี 2563

อัตราค่าจ้าง 336 บาท 2 จังหวัด คือ ชลบุรี ภูเก็ต	อัตราค่าจ้าง 335 บาท 1 จังหวัด คือ ระยอง	อัตราค่าจ้าง 331 บาท 6 จังหวัด คือ กรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร
อัตราค่าจ้าง 330 บาท 1 จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา	อัตราค่าจ้าง 325 บาท 14 จังหวัด คือ กระบี่ ชอนแก่น เชียงใหม่ ตราด นครราชสีมา พระนครศรีอยุธยา พังงา ลพบุรี สงขลา สระบุรี สุพรรณบุรี สุราษฎร์ธานี นนทบุรี และอุบลราชธานี	อัตราค่าจ้าง 324 บาท 1 จังหวัด คือ ปราจีนบุรี
อัตราค่าจ้าง 320 บาท 21 จังหวัด คือ กาญจนบุรี ชัยนาท นครพนม นครสวรรค์ น่าน บึงกาฬ บุรีรัมย์ ประจวบคีรีขันธ์ พัทลุง พิจิตร พิจิตรโลก เพชรบุรี เพชรบูรณ์ พะเยา ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สระแก้ว สุรินทร์ อ่างทอง อุตรดิตถ์ และอุดรดิตถ์	อัตราค่าจ้าง 315 บาท 22 จังหวัด คือ กำแพงเพชร ชัยภูมิ ชุมพร เชียงราย ตรัง ตาก นครศรีธรรมราช พิจิตร แพร่ มหาสารคาม แม่ฮ่องสอน ระนอง ราชบุรี ลำปาง ลำพูน ศรีสะเกษ สตูล สิงห์บุรี สุโขทัย หนองบัวลำภู อุทัยธานี อำนาจเจริญ	อัตราค่าจ้าง 323 บาท 6 จังหวัด คือ กาฬสินธุ์ จันทบุรี นครนายก มุกดาหาร สกลนคร สมุทรสงคราม
อัตราค่าจ้าง 313 บาท 3 จังหวัด คือ นราธิวาส ปัตตานี ยะลา	ประกาศบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป	

คำถาม

จากตารางค่าจ้างขั้นต่ำดังกล่าว

นักเรียนคิดว่า

เหตุใด อัตราค่าแรงขั้นต่ำของ

แต่ละจังหวัดจึงแตกต่างกัน

ที่มาภาพ ประกาศคณะกรรมการค่าจ้างเรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๑๐) กระทรวงแรงงาน

นายจ้างลูกจ้าง เราต่างต้องการความเข้าใจ

๑. ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม โดยจำนวนของนักเรียนของแต่ละกลุ่ม โดย ๒ กลุ่มนั้น จะสมมติให้เป็น กลุ่มของตัวแทนนายจ้าง และกลุ่มของตัวแทนลูกจ้าง
๒. ให้นักเรียน ศึกษาความรู้เกี่ยวกับกฎหมายแรงงาน จากหนังสือเรียน หรือแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามบริบทของห้องเรียนปลายทาง เพื่อเตรียมการโต้วาที (Debate) โดยให้ครอบคลุมประเด็นดังต่อไปนี้
  - ๑) การปฏิบัติตนระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง
  - ๒) เวลาในการปฏิบัติงาน สิทธิวันหยุดและวันลา
  - ๓) ข้อจำกัดในการใช้แรงงานหญิงและเด็ก
  - ๔) อัตราค่าจ้างที่นายจ้างกับลูกจ้างพึงพอใจ

โต้วาที (Debate)

ญัตติ: “นายจ้างลูกจ้าง เราต่างต้องการความเข้าใจ”

ประเด็นที่ ๑

“กฎหมายแรงงาน”

(การปฏิบัติตนระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง)

ให้เวลาชี้แจงเหตุผล ฝั่งละ ๒ นาที

โต้วาที (Debate)

ญัตติ: “นายจ้างลูกจ้าง เราต่างต้องการความเข้าใจ”

ประเด็นที่ ๒

“เวลาในการปฏิบัติงาน
สิทธิวันหยุดและวันลา”

ให้เวลาชี้แจงเหตุผล ฝั่งละ ๒ นาที

โต้วาที (Debate)

ญัตติ: “นายจ้างลูกจ้าง เราต่างต้องการความเข้าใจ”

ประเด็นที่ ๓

“ข้อจำกัดในการใช้แรงงานหญิง
และเด็ก”

ให้เวลาชี้แจงเหตุผล ฝั่งละ ๒ นาที

โต้วาที (Debate)

ญัตติ: “นายจ้างลูกจ้าง เราต่างต้องการความเข้าใจ”

ประเด็นที่ ๔

“อัตราค่าจ้างที่นายจ้าง
กับลูกจ้างพึงพอใจ”

ให้เวลาชี้แจงเหตุผล ฝั่งละ ๒ นาที

คำถาม

สาระสำคัญของ

กฎหมายแรงงาน

มีเรื่องอะไรบ้าง

กฎหมายเกี่ยวกับแรงงาน

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน มีหลายประเภท เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พระราชบัญญัติประกันสังคม โดยได้บัญญัติถึง สิทธิและหน้าที่ที่นายจ้างและลูกจ้างพึงปฏิบัติต่อกัน เพื่อความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย

การปฏิบัติตนระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง

นายจ้างต้องปฏิบัติต่อลูกจ้าง
ชายและหญิง โดยเท่าเทียมกัน

การใช้แรงงานทั่วไป

๑. นายจ้างต้องประกาศเวลาทำงานปกติให้ลูกจ้างทราบ
๒. ทำงานไม่เกิน ๘ ชั่วโมงต่อวัน
๓. ได้ค่าล่วงเวลา (Overtime: OT) ไม่น้อยกว่า ๑.๕ เท่าในวันธรรมดา และ ๓ เท่าในวันหยุด

หยุดประจำสัปดาห์

ไม่น้อยกว่า ๑ วัน: สัปดาห์

หยุดพักผ่อน

ไม่น้อยกว่า ๖ วัน: ปี

หยุดตามประเพณี

ไม่น้อยกว่า ๑๓ วัน: ปี

ลาป่วย ลาได้เท่าที่ป่วย จ่ายเงินให้ ๓๐ วัน: ปี

ลาคลอด ลาได้ ๙๐ วัน: ปี จ่ายเงินให้ ๔๕ วัน: ปี

ข้อจำกัดในการใช้แรงงาน

แรงงานเด็ก

๑. ห้ามจ้างเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๕ ปี
๒. ห้ามจ้างลูกจ้างที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ทำงานช่วงเวลา ๒๒.๐๐ - ๐๖.๐๐ น. ทำงานล่วงเวลา และทำงานในวันหยุด
๓. ลูกจ้างที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี มีสิทธิลาเพื่อรับการอบรม สัมมนา

แรงงานหญิง

๑. ห้ามจ้างหญิงมีครรภ์ทำงานช่วงเวลา ๒๒.๐๐ - ๐๖.๐๐ น.
๒. ห้ามเลิกจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์
๓. ห้ามใช้แรงงานหญิงทำงานอันตราย
๔. ห้ามล่วงละเมิดทางเพศ

ห้ามมิให้ลูกจ้างเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี และลูกจ้างหญิง ทำงานต่อไปนี้

ใต้น้ำ

ใต้ดิน

เหมืองแร่

วัตถุระเบิด

คำถามสรุปบทเรียน

หากนายจ้างและลูกจ้าง ปฏิบัติตน

ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน

จะก่อให้เกิดผลดีอย่างไร

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

กฎหมายกับความกินดีอยู่ดี (๓)

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๒๓

กิจกรรมเกมบิงโก “Bingo Laws for Life”

สามารถดาวน์โหลดได้ที่
www.dltv.ac.th